צבאות של משתמשים מזויפים: איום הסייבר של ישראל לקראת הבחירות

אחרי מערכות בחירות ברחבי העולם, הגיע תורה של ישראל להיות על הכוונת של התערבות זרה באמצעות השפעה על הרשתות החברתיות. ההתמודדות עם התופעה מחייבת הליכה על חבל דק מאוד, אך כאשר טוהר הבחירות נמצא בסכנה תידרש ישראל למצוא פתרון באמצעות התעשייה המקומית או בחקיקה

לימור עציוני יום שבת, 12 בינואר 2019, 22:57

ראש השב"כ נדב ארגמן החליט לתת פומבי לחשש שמקנן זה חודשים ארוכים בקרב גורמי הביטחון והגורמים המעורבים בתהליך הבחירות. עיקר הדברים נוגע לאפשרות שמעצמה או מעצמות זרות ינסו להתערב בתהליך הדמוקרטי בישראל ובכך לפגוע בטוהר הבחירות. מדברי ראש השב"כ ניתן היה להבין שהוא מכוון להתערבות של מדינה ספציפית, ככל הנראה רוסיה.

המעצמה הרוסית מפתחת את יכולות הסייבר שלה באופן שיטתי וארוך טווח. העשור האחרון הראה עד כמה אפשרה התפתחות זו לרוסיה לפגוע במגוון יריביה. מי שפיתחה מנגנון עצום העושה שימוש בתקשורת ההמונים ובעיקר ברשתות החברתיות מחזיקה ביכולת להשגת השפעה על דעת קהל בכלל ועל קהלי יעד ממוקדים במטרה להשיג הישגים שונים. כך היה בבחירות בארצות הברית, במשאלי העם בקטלוניה ובאנגליה, בבחירות בגרמניה ובצרפת. כעת הגיע תורה של מדינת ישראל להיות על הכוונת.

מדינת ישראל מתמודדת עם איומים על מערכות המחשוב של הבחירות מזה תקופה ארוכה ומטפלת בהם. אולם האיום החמור יותר, הינו האפשרות שמדינת ישראל תהייה נתונה תחת מתקפה של מבצעי השפעה.

ההתמודדות עם תופעה זו מחייבת הליכה על חבל דק מאוד. מהותו של השיח והתהליך הדמוקרטי הנו חופש הביטוי. כך מתנהל השיח הדמוקרטי באופן חופשי ובכלל זה גם הזכות לנהל קמפיינים שליליים. אלה נשענים במקרים רבים על חלקי אמיתות, ובמקרים מסוימים אף על שקרים. שיטות פעולה אלו הן למעשה שיטות פעולה מקובלות בשיח הדמוקרטי והחברה נדרשת להכיל את השפעותיהן. ההתמודדות מול התערבות זרה מחייבת יכולת להפריד בין הקמפיינים המבוצעים במסגרת התהליך הדמוקרטי הפנימי במדינה, לבין אלה המבוצעים על ידי גורמים זרים.

שיטות הפעולה מגוונות אולם, הן נשענות על הקמה של צבאות המורכבים מישויות מזויפות ברשתות החברתיות, הפועלות באופן מסונכרן, כדי לייצר מסת השפעה קריטית בקרב קהלי המטרה. המאבק בתופעה נדרש להיות מורכב ומחייב שידוד מערכות של גורמי המדינה, רתימת התעשייה המקומית והבינלאומית לאיתור פתרונות לתופעה ולבסוף, רתימת חברות הטכנולוגיה הגדולות לכך. אם באמצעות פעולה וולונטארית ואם באמצעות חוקים ורגולציה.

מדינת ישראל השכילה להתמודד עם מגוון אתגרי ביטחון במהלך שנות קיומה, והייתה מחלוצות ההתמודדות עם איומי הסייבר הקלאסיים. כעת נדרשת מדינת ישראל להתמודד עם איום מורכב לקראת הבחירות ואין כל ספק שתצליח להתמודד גם עימו.

עו"ד ד"ר לימור עציוני, היא דקאנית בית הספר למשפטים במרכז האקדמי שערי מדע ומשפט.